

Dato: 27. november 2019

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Høring af udkast til forvaltningsplan for sæler

Danmarks Naturfredningsforening takker for muligheden for at kommentere på udkastet til revideret forvaltningsplan for sæler.

Generelt

Udkastet til forvaltningsplan afspejler i høj grad det bebudede koncept om mere handlingsorienterede forvaltningsplaner, sammenlignet med tidligere mere statusbeskrivende planer.

Vi kan varmt anbefale det ny koncept.

Vi ønsker også at kvittere for at ministeriet i meget høj grad har inddraget alle relevante interessenter i processen omkring revisionen.

Grundlæggende er det vores vurdering at udkastet til revideret forvaltningsplan tager udgangspunkt i fakta, søger at fremme tilvejebringelsen af yderligere forvaltningsrelevant viden samt at fremme udvikling og anvendelse i praksis af afværgeforanstaltninger.

Vi har imidlertid nogle konkrete forslag til tilføjelser og må stærkt fraråde enkelte elementer i udkastet til revideret plan:

Om planens konkrete indhold

Side 3, 2. afsnit: Her burde det også fremgå, at sælernes adfærd udfordres af andre (fritids- og erhvervs-) interesser, frem for alene at angive at sælernes adfærd er problematisk for nogle erhvervs- og fritidsinteresser. Udfordringerne går begge veje.

Faktuelt om udviklingen i sælbestandene

Gråsæl: Helcom aftalen siger, at landene skal sikre sælernes naturlige tæthed og udbredelse. Det er pt. ikke tilfældet for Danmark. Danmark skal desuden iht. habitatdirektivet sikre en gunstig bevaringsstatus for arten. Når der i Danmark alene fødes omkring 5 gråsæl-unger årligt, men må reguleres 40 stk., så lukrerer Danmark på andre landes indsats og respekt for internationale aftaler og direktiver.

Planen undlader at gengive at bestanden af gråsæl i Østersøen har været oppe på omkring 100.000. Udkastets side 4, figuren side 5 og afsnit 3 side 6 kan derfor give et fejlagtigt indtryk af at bestanden af gråsæl i Østersøen nærmest er "eksploderet". I dag er bestanden imidlertid omkring 40.000 i Østersøen og dermed langt mindre end halvdelen af, hvad den tidligere har været.

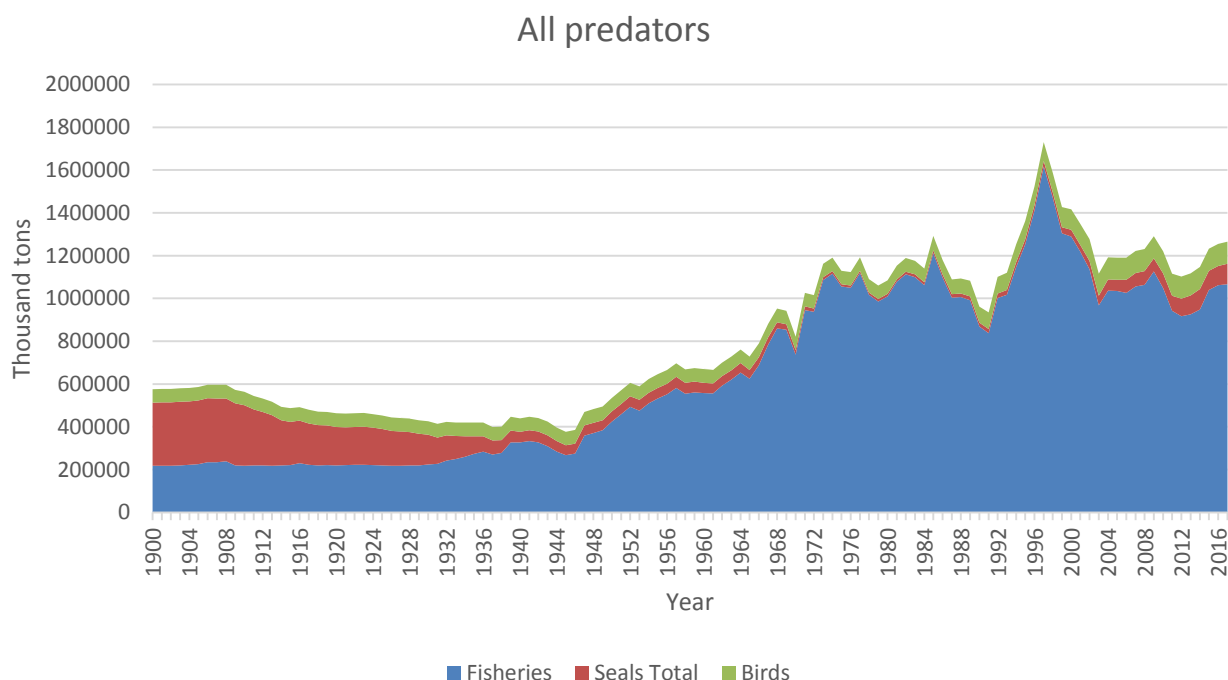
Faktuelt om sælers indvirkning på fiskebestande

Udviklingen i sælbestandene sættes ofte i forhold til fiskebestandenes situation, mens fiskeriets egen indvirkning på fiskebestandene ikke omtales.

Vi anbefaler derfor at forvaltningsplanens faktuelle afsnit (planens bilag 3) i højere grad tilføjes oplysninger, som sætter sælernes udtag af fisk i forhold til fiskeriets eget udtag. Det giver således ikke mening at forholde sig til sæler som et potentielt problem i forhold til fiskebestande, hvis fiskeriets eget udtag er mange gange større.

Vi henviser til at DN tidligere for Østersøen har fremsendt Miljøstyrelsen en oversigt (nedenfor) over udviklingen i fiskeriets udtag i forhold til sælernes, udarbejdet af [Tero Härkonen](#). Vi forstod på styrelsen at man derfor ville sætte sælernes udtag af fisk i forhold til fiskeriets. Planens bilag 3 introducerer pt. alene behovet for yderligere undersøgelser.

Såfremt styrelsen ikke ønsker at anvende denne kilde, opfordrer vi til at styrelsen foranlediger udarbejdelsen af en anden oversigt, som sætter udviklingen i fiskeriets udtag af fisk i forhold til sælernes, med udgangspunkt i den aktuelt tilgængelige viden.

Fiskeriets udtag af fisk i Østersøen i perioden 1900 - 2016 sat i forhold til sælers og fugles udtag. Kilde: Tero Härkonen. Materialet er tidligere fremsendt Miljøstyrelsen under Sælgruppens arbejde.

Om forudsætningerne for regulering af sæler

Danmarks Naturfredningsforening har helt tilbage fra etableringen af forsøgsordningen om regulering af gråsæler bakket op om muligheden for at regulere gråsæler i nærheden af fiskegarn. Det ud fra en objektiv vurdering af, at fjernelse af såkaldte "garn-sæler" må forventes at kunne have en reel og væsentlig ønsket virkning, for så vidt angår reduktion af omfanget af skader på garn og fangster.

Forudsætningen for regulering må ubetinget være, at man også søger at reducere risikoen for grimme anskyndinger mest muligt.

Derfor er vi overordentligt forundrede over, at ministeriet ønsker at fjerne deltagelsen i et kursus som forudsætning for at måtte regulere. Både DN og Dyrenes Beskyttelse har i forløbet frarådet dette kraftigt.

Ud over at der må foreligge en politisk og dyreetisk forpligtelse til at søge at reducere risikoen for anskydninger mest muligt, fremstår deltagelse i et kursus ikke i vore øjne som en urimelig forudsætning for at måtte regulere.

Vi anerkender at det hidtidige kursus kan have haft mangler og svagheder, men ønsker at påpege at alternativet til at droppe kurset er at forbedre det. Herunder at sikre, at man har praktisk erfaring med afgivelse af skud med riffel på havet. Vi henviser til, at riffelkugler ofte rikoletterer på havet og kan være livsfarlige over flere kilometer.

Af både dyreetiske og sikkerhedsmæssige årsager ønsker vi derfor indtrængende at anbefale at man forbedrer kurset, frem for at afskaffe det og i stedet blot "give en skriftlig vejledning om sikkerhed i forbindelse med riffeljagt på havet (...)" jf. udkastets side 9.

Indsats mod ulovlig regulering

En forudsætning for opbakning til regulering af garnsæler er en indsats mod ulovlig regulering. Det er første gang en sælforvaltningsplan beskriver en konkret indsats mod ulovlig regulering. Det vil vi gerne kvittere for.

Indsatsen rettes (jf udkastets side 10) imidlertid "kun" mod ulovlig regulering i Østersøen.

Vi ønsker at minde om, at der ved Ejerslev Røn i Limfjorden tidligere har været sat garn helt tæt på liggepladserne for spættet sæl. Det førte til at mange sælunger druknede i garnene. Der var i den sammenhæng i 2015 en tæt og konstruktiv dialog mellem NaturErhvervstyrelsen, Fiskeriinspektoratet og DN med udgangspunkt i den da fremsendte fotodokumentation.

Vores klare forståelse er at det konkrete problem der nu er bragt til ophør. Men vi anbefaler at planen angiver et vist fokus på løbende at føre et forebyggende tilsyn mod at sætte garn helt op til liggepladser, også i andre farvande end Østersøen.

Om muligheden for at indføre egentlig "jagt" på spættet sæl

Udkastet angiver at der forestår en drøftelse i Vildtforvaltningsrådet om eventuel indførelse af jagttid på spættet sæl.

Vi noterer os i den sammenhæng, at Fiskeriforeningen (der ikke har sæde i Vildtforvaltningsrådet) på det seneste møde i Sælgruppen tilkendegav at være enig med Danmarks Naturfredningsforening i, at "jagt" på spættet sæl ikke vil løse konflikterne mellem fiskeriet og sælerne.

Ligeledes oplyste Danmarks Jægerforbund på mødet, at forbundet ikke hidtil har udtrykt ønske om at der indføres jagttid på spættet sæl.

Vi henviser her ud over til, at Vildtforvaltningsrådet har udarbejdet et "[Princip-papir om fastsættelse af jagttider](#)", der angiver rådets fælles beskrivelse af forudsætningerne for at kunne fastsætte en jagttid.

Fastsættelse af jagttid på spættet sæl vil være i strid med Vildtforvaltningsrådets principper for fastsættelse af jagttid (forudsætning nr. 7 og 10), da nedlagte dyr ud over som "pelsværk" ikke vil kunne anvendes til noget fornuftigt på grund af giftindholdet (nr. 7), samt som følge af den store risiko for anskydninger (nr. 10).

Om bæredygtig sælturisme

Udkastet lægger op til at der indføres "frivillige retningslinjer" for erhvervmæssig sælturisme, jf. udkastets side 10-11. Vi ønsker at minde om, at både Danmarks Naturfredningsforening og Dyrenes Beskyttelse i forbindelse med det seneste møde sælgruppen anbefalede *bindende* bestemmelser.

Der er i dag en del eksempler på både overtrædelse af gældende reservatbestemmelser og manglende forståelse for almindeligt hensyn til sæler. Vi anbefaler derfor at der fastsættes bindende bestemmelser for erhvervmæssig sælturisme samt, at kendskab til gældende reservatbestemmelser indgår som en væsentlig del af forudsætningen for at kunne drive erhvervmæssig sælturisme.

Om støtte til fiskere til erhvervelse af sælsikre redskaber og deltagelse i redskabs-forsøg

På det seneste møde i sælgruppen spurgte Danmarks Naturfredningsforening til potentialet for at forbedre støtteordninger rettet mod indkøb af sælsikre fiskeredskaber samt kompensation til fiskere for deltagelse i forsøg med redskaber.

Vi fik på mødet forståelsen af, at der i et vist omfang er sådanne ordninger. Vi anbefaler derfor at disse muligheder og et evt. potentiale for styrkelse beskrives i det relevante afsnit i forvaltningsplanen om "implementering af forskningsresultater" (side 11).

Med venlig hilsen

Bo Håkansson
boh@dn.dk

Kopi:
Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg